

Ympäristöjärjestö Climate Move toteaa, että kansalaisyhteiskunnan osallistaminen hallituksen tiedonannon valmisteluun on tärkeää, mutta tämä on tehty hyvin puutteellisesti. Useat rasismiin vastaiseen työhön keskittyvät järjestöt, muslimijärjestöt ja afrikkalaistaustaisia ihmisiä edustavat järjestöt puuttuvat kuultavien listalta. Tietojemme mukaan esimerkiksi Somaliliittoa pyydettiin mukaan kommentoivien tahojen joukkoon vasta Helsingin Sanomien julkaiseman listan nostattaman keskustelun jälkeen. Kirjalliset kuulemiset on osin kohdennettu järjestöille, joiden työ ei liity suoraan yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseen. Kuulemista on pyydetty esimerkiksi lähes kaikilta ympäristöjärjestöiltä.

Mielestämme Climate Move ei siis ole paras mahdollinen taho lausumaan siitä, mitkä ovat Yhdenvertainen Suomi -ohjelman keskeisimmät tavoitteet tai mitkä niistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä.

Lisäksi pyyntö kirjallisesta kuulemisesta on toimitettu vain suomeksi, mikä jo lähtökohtaisesti rajaa monien syrjintää kokevien tahojen osallistumismahdollisuuksia. Jos suomalaisen yhteiskunnan yhdenvertaisuustilannetta halutaan aidosti selvittää, muiden kuin suomea äidinkielenään puhuvien henkilöiden kokemukset ovat välttämättömiä ottaa huomioon.

Kuulemisten kohdentaminen ja pelkän suomen kielen käyttö herättävät kysymyksen siitä, onko hallituksen tiedonannon tavoitteena antaa kattava ja todenmukainen kuva yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden tilasta suomalaisessa yhteiskunnassa. Olisimme toivoneet kirjallisen kuulemisen materiaaleihin myös tietoa näiden tavoitteiden mittaamisesta ja seurannasta. Uskomme, että tällaisia ohjelmia olisi parempi tarkastella, jos niiden yhteydessä kehitetään selkeät toimenpiteet ja mittarit, joilla tavoitteiden toteutumista seurataan.

Ennen kuin hallituksen valmistelevaa tiedonantoa tai muita syrjimättömyyteen pyrkiviä toimia voi pitää uskottavina, tulisi hallituksen puuttua rasismiin omissa riveissään sekä muokata hallitusohjelmaa siten, että se puolustaa jokaisen ihmisoikeuksia yhdenvertaisesti. Nykyisellään hallitusohjelmassa ei edes mainita rasismia tai sateenkaarioikeuksia. Sen sijaan hallitusohjelma pienentää pakolaiskiintiötä, viestii epäluottamuksesta muualta Suomeen muuttaneita kohtaan ja heikentää sosiaaliturvaa. Ottaakseen askeleen kohti yhdenvertaisuutta Suomi tarvitsee poliittisen johdon, joka toimii antirasistisesti ja edistää yhdenvertaisuutta teoilla, eikä vain irtisanoudu rasismista julkisen paineen alla.

Lisätäkseen tiedonantoa kommentoivien ihmisten monimuotoisuutta ympäristöjärjestö Climate Move on pyytänyt omaan lausuntoonsa näkemyksiä African Anti-Racism Society Finland ry:ltä.